

На основу члана 88 тачке 2 Устава Републике Црне Горе доносим

Указ о проглашењу Закона о путевима

Проглашава се Закон о путевима, који је донијела Скупштина Републике Црне Горе, на трећој сједници првог редовног засиједања у 2004. години, дана 16. јуна 2004. године.

Број: 01- 869/2

Подгорица, 18. јун 2004. године

Предсједник Републике Црне Горе

Филип Вујановић, с.р.

Закон о путевима

*Закон је објављен у "Службеном листу РЦГ",
бр. 42/2004 од 22.6.2004. године.*

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим законом уређује се правни положај, развој, одржавање, заштита, управљање и финансирање јавних путева.

Грађење и реконструкција јавних путева врши се у складу са законом.

Члан 2

Под путем, у смислу овог закона, подразумијева се свака површина на којој се трајно одвија саобраћај.

Мрежу путева чине јавни и некатегорисани путеви.

Јавни путеви (аутопутеви, магистрални, регионални, локални, као и улице у насељима) су добра у државној својини.

Члан 3

Јавни путеви су саобраћајне површине од општег интереса за јавни путни саобраћај (у даљем тексту: саобраћај), који се могу користити на начин и под условима одређеним прописима о јавним путевима и безбједности саобраћаја.

На јавним путевима се не може стицати право својине, нити друга стварна права по било ком основу, осим службености од општег интереса, као што су могућности постављања водовода, канализације, електричних и телефонских каблова и сличних објеката и уређаја од општег интереса, под условом да коришћење тог права не угрожава стабилност пута, безбједност и режим саобраћаја на јавним путевима.

На путним површинама, ван саобраћајних трака јавног пута које су намијењене за пружање услуга учесницима у саобраћају, може се остварити право коришћења под посебним условима.

Члан 4

Поједини изрази употребљени у овом закону имају сљедеће значење:

1) **државни пут** је јавни пут, намијењен саобраћајном повезивању регија и значајних насеља у држави као и ван ње (са путевима сусједних држава). Државни путеви су: аутопутеви, магистрални и регионални путеви;

2) **међународни пут** је јавни пут који је међународним уговором сврстан у мрежу међународних путева;

3) **аутопут** је државни пут који је намијењен искључиво за саобраћај моторних возила, саставни је дио путног повезивања са сусједним земљама и утврђен је просторним плановима. Аутопут је у саобраћајно техничком смислу јавни пут

посебно изграђен и намијењен искључиво за саобраћај моторних возила, који је као такав означен прописаним саобраћајним знаком, који има двије коловозне траке за саобраћај из супротних смјерова физички одвојене (зеленим појасом, заштитном оградом и сл.) без укрштања са попречним путевима и жељезничким или трамвајским пругама у истом нивоу и на који се може укључити, односно искључити само одређеним и посебно изграђеним јавним путевима на одговарајућу коловозну траку аутопута;

4) **магистрални пут** је државни пут који повезује градове или важнија привредна подручја Републике Црне Горе (у даљем тексту: Република). Саставни дјелови магистралног пута су и изграђени прикључци изведени у ширини путног појаса;

5) **регионални пут** је државни пут намијењен саобраћајној вези између значајних центара локалних заједница и повезивању саобраћаја са другим јавним путевима једнаке или више категорије или на путни систем сусједних држава. Регионални путеви обезбјеђују функционалност и рационалност мреже јавних путева у Републици и од посебног су значаја за Републику. Саставни дјелови регионалног пута су и прикључци изведени у ширини путног појаса;

6) **општински пут** је јавни пут намијењен повезивању насеља у локалној заједници или повезивању са насељима у сусједним локалним заједницама или повезивању дјелова насеља, природних и културних знаменитости, појединих објеката и слично на нивоу локалне заједнице. Општински путеви су: локални путеви, као и улице у насељима.

7) **локални пут** је јавни пут који повезује села и насеља на територији локалне заједнице или који се надовезује на одговарајуће путеве сусједне локалне заједнице, а од значаја је за локални саобраћај на територији те локалне заједнице. Локални путеви су и приступни путеви који повезују жељезничке станице, поморске луке, ваздушна пристаништа, туристичка мјеста, културне и историјске споменике и сличне објекте са другим јавним путевима;

8) **градска улица** је дионица пута у граду или насељу који је изграђен са пјешачким стазама или са пјешачким и бициклистичким стазама;

9) **некатегорисани пут** је површина која се користи за саобраћај по било ком основу и која је доступна већем броју корисника (сеоски, пољски и шумски путеви, путеви на насипима за одбрану од поплава, паркиралишта и сл.);

10) **обилазница** је дио пута која замјењује пут кроз насеље;

11) **пут за мјешовити саобраћај** је јавни пут који могу употребљавати сви учесници у саобраћају;

12) **пут резервисан за моторни саобраћај** је јавни пут који могу употребљавати само моторна возила која, у складу са прописима о безбједности путног саобраћаја, могу да развију одређену брзину, а пут је означен са прописаном саобраћајном сигнализацијом;

13) **бициклистичка стаза** је изграђена саобраћајна површина намијењена за саобраћај бицикла и бицикла са мотором, која се протеже дуж коловоза пута и од њега је одвојена и обилежена прописаним саобраћајним знаком за обилежавање бициклистичке стазе;

14) **траса пута** је утврђена оса пута уцртана у пројекту или обилежена на терену која служи као полазна тачка за изградњу пута;

15) **труп пута** је дио пута којег чине доњи и горњи строј пута, укључујући и земљиште на којем је саграђен;

16) **путни објекти** су мостови, виадукти, подвожњаци, надвожњаци, пропусти, тунели, галерије, потпорни и обложни зидови, као и објекти за пјешачки саобраћај испод и изнад пута;

17) **путни простор** је простор који се налази изнад трупа пута, а обухвата слободан простор у висини од најмање 7 m од највише тачке пута, односно путног објекта;

18) **коловоз** је дио површине пута којег сачињавају једна или више саобраћајних трака или посебне саобраћајне траке, а намијењен је првенствено за саобраћај возила;

- 19) **косина** је природна или вјештачка коса површина земљишта уз пут;
- 20) **систем за одводњавање јавног пута** су уређаји за сакупљање, одвајање или преусмјеравање површинских или подземних вода (јаркови, риголе, плитке или дубоке дренаже, ревизиони или прихватни шахтови, пропусти, канализација, бунари и сл.);
- 21) **поље прегледности** представља земљиште уз коловоз које је одређено са прегледним троуглом и прегледном бермом, а на којима је употреба ограничена;
- 22) **прегледна берма** је проширени дио путног тијела на унутрашњој страни кривине, како би се омогућила прописана прегледност;
- 23) **укрштање** је мјесто гдје се, у истом или различитим нивоима, укршта пут са другим путем или другим инфраструктурним објектом, као нпр. жељезница, водоток, жичара и слично;
- 24) **раскрсница** је саобраћајна површина на којој се укрштају или спајају два или више пута, као и шира саобраћајна површина (тргови и сл.) која настаје укрштањем, односно спајањем путева;
- 25) **прикључак** је дио јавног пута са којим се јавни пут, исте или ниже категорије, некатегоризован пут или приступ до објекта или земљишта повезује на јавни пут;
- 26) **пјешачка стаза** је јавни пут који је прописаном саобраћајном сигнализацијом обиљежен и намијењен искључиво за кретање пјешака;
- 27) **путна база** је локација поред пута на којој постоје одређени садржаји неопходни за одржавање путева;
- 28) **аутобуско стајалиште** је посебно изграђен простор поред пута или дио површине пута намијењен заустављању аутобуса ради уласка и изласка путника, који је обиљежен саобраћајним знаком;
- 29) **простори за провјеру масе возила и контролу саобраћаја** су објекти и уређаји постављени на граничним прелазима или уз јавне путеве, који су намијењени контроли ванредних превоза и осигуравању безбједности саобраћаја (провјера масе возила, осовинског притиска и друго);
- 30) **саобраћајну сигнализацију** представљају знаци, односно уређаји са којима се обезбјеђује спровођење саобраћајно-безбједоносних правила, а састављена је од саобраћајних знакова и других обавјештајних знакова, хоризонталне сигнализације, као и других средстава и уређаја за усмјеравање и осигурање саобраћаја на путевима;
- 31) **саобраћајну опрему** представљају уређаји за обиљежавање ивице коловоза и за усмјеравање саобраћаја (смјерокази, снијежне мотке, огледала, рампе, маркери, заштитне и безбједносне ограде и слично);
- 32) **путне уређаје и постројења** чине телекомуникацијски и електро уређаји који су уграђени у труп пута, а који су намијењени саобраћају: стационарни уређаји за контролу и уређивање саобраћаја; уређаји за контролу стања коловоза; уређаји за даљинско обавјештавање и упозоравање; уређаји и објекти за наплату путарине; вентилациони и сигурносни уређаји у тунелима, катадиоптери и маркери; уређаји и објекти за заштиту од снијежних наноса, осулина, буке, утицаја на засљепавање возача и других штетних утицаја на саобраћај на јавним путевима;
- 33) **ниво редовног одржавања** су прописане јединичне мјере за поједине радове редовног одржавања јавних путева и објеката на њима;
- 34) **заштиту јавних путева** представљају поступци који су неопходни ради заштите пута и безбједности учесника у саобраћају, као и због ограничавања дозвољених захвата на путу и у његовом заштитном појасу;
- 35) **сусјед** је власник или корисник земљишта или објеката или уређаја на њему дуж јавног пута;
- 36) **насеље** је простор на коме се редови или групе зграда налазе с једне или с обје стране пута, дајући му изглед улице и чије су границе означене саобраћајним знаковима за обиљежавање насељених мјеста;
- 37) **путни појас** је појас земљишта са обје стране пута који припада том путу, а чија ширина ван насеља износи за аутопутеве, магистралне и регионалне путеве најмање 2 метра, а за локалне путеве 1 метар, рачунајући од линије коју чине

крајње тачке попречних профила пута (од спољне ивице усјека и ножице насипа, ако не постоји јарак);

38) **заштитни појас** је појас земљишта уз јавни пут у коме је коришћење простора ограничено због избјегавања штетних утицаја околине на пут и саобраћаја на њему и обрнуто.

Члан 5

Према значају за саобраћај и функцији повезивања у простору јавни путеви су категорисани у:

- државне путеве (аутопутеви, магистрални и регионални путеви) и
- општинске (локални путеви, као и улице у насељима).

Послове развоја, изградње, реконструкције, одржавања, заштите, коришћења и управљања државним путевима врши орган управе надлежан за државне путеве.

Послове развоја, изградње, реконструкције, одржавања, заштите, коришћења и управљања општинским путевима обављају надлежни органи јединице локалне самоуправе.

Послове развоја, изградње, реконструкције, одржавања, заштите, коришћења и управљања општинским путевима у захвату подручја посебне намјене (национални паркови, морско добро и др.) обављају надлежни органи јединице локалне самоуправе, уз претходну сагласност надлежног органа државне управе из става 2 овог члана.

Мјерила за категоризацију, начин обиљежавања државних путева утврђује Влада Републике Црне Горе (у даљем тексту: Влада), а за општинске путеве утврђују надлежни органи локалне самоуправе.

Категорија планираног јавног пута, на основу мјерила за категоризацију државних путева из става 5 овог члана и прописа о уређењу простора, одређује се просторним планом Републике.

Категорија нових општинских путева на основу мјерила из става 5 овог члана одређује се просторним планом јединице локалне самоуправе.

Садржај и начин вођења евиденције о јавним путевима и објектима на њима прописује министарство надлежно за послове саобраћаја (у даљем тексту: Министарство).

Члан 6

Категоризација државних путева врши се на основу мјерила које утврђује Влада. Акт о категоризацији државних путева доноси Министарство.

Новоизграђени или реконструисани дјелови државног пута, са којим се замјењује дио пута, мора бити исте категорије као постојећи државни пут.

Влада може државни пут који се стави ван употребе прекатегорисати у општински или некатегорисани пут.

Промјене категоризације државних путева и прекатегоризацију државних путева у општинске и општинских у државне путеве могу предложити Министарство или надлежни орган локалне управе.

Члан 7

Државни пут или његов дио може се ставити ван употребе, ако се изгради нови пут или дио пута који замјењује постојећи пут или дио тог пута.

Напуштени државни пут или његов дио може се оспособити за паркиралишта, одмаралишта или за друге потребе учесника у саобраћају или се може промијенити у аграрне или друге површине.

Члан 8

Јавни путеви морају бити пројектовани и изграђени тако да их, уз примјену саобраћајних прописа, могу употребљавати сви учесници у саобраћају за које су намијењени.

Ако због просторних услова, заштите околине, техничких или економских разлога јавни пут или његов дио није могуће изградити са прописаним елементима, могу се употребити неповољнији елементи, који не смију бити мањи од минимално допуштених.

Јавни пут или његов дио, изграђен у смислу става 2 овог члана, мора бити опремљен саобраћајном сигнализацијом, која учеснике у саобраћају правовремено упозорава на промјену услова за безбједно одвијање саобраћаја.

Члан 9

Технички, технолошки, плански и други услови (стандарди) који се примјењују при планирању, пројектовању, грађењу, реконструкцији, одржавању и заштити јавних путева ближе се утврђују актом Министарства.

Члан 10

Средства за развој, градњу, реконструкцију, одржавање и заштиту државних путева обезбјеђују се из буџета Републике.

Члан 11

Право привредног коришћења и одржавања јавног пута, односно управљања јавним путем, путним и пратећим објектима, правна и физичка лица могу стећи концесијом.

Право градње, привредног коришћења јавног пута, односно управљања јавним путем, путним и пратећим објектима, правна и физичка лица могу стећи БОТ-аранжманом.

Концесија и БОТ-аранжман се стичу на начин прописан законом којим је регулисано учешће приватног сектора у вршењу јавних услуга.

Члан 12

Јавни пут, у смислу овог закона, обухвата:

1) труп пута који чине доњи и горњи строј:

- доњи строј пута (насипи, усјеци, засјеци, објекти, постројења и уређаји за одводњавање пута и заштиту пута од површинских и подземних вода и сл.);

- горњи строј пута (коловозна конструкција, ивичне траке односно ивичњаци, риголе, банке, берме, раздјелне траке и сл.);

2) путне грађевинске објекте (мостови, вијадукти, надвожњаци, подвожњаци, пропусти, тунели, галерије, потпорни и обложни зидови и сл.);

3) пјешачке и бицикличке стазе које прате коловоз пута;

4) путни појас са обе стране усјека и насипа ширине најмање 2 метра мјерено од линија које чине крајње тачке попречног профила пута ван насеља;

5) ваздушни простор изнад коловоза најмање у висини 7 метара;

6) објекте за потребе пута и корисника пута (путне базе, контролне и наплатне станице, аутобуска стајалишта на путу, паркиралишта, одморишта, зелене површине и сл.);

7) прикључке на јавни пут изграђене на путном земљишту;

8) саобраћајну сигнализацију (хоризонтална и вертикална сигнализација, свјетлосна сигнализација, телекомуникациони стабилни уређаји и сл.);

9) опрему пута (све врсте заштитних и сигурносних ограда, смјерокази, километарски стубићи, инсталације расвјете и расвјета за потребе саобраћаја, уређаји за евиденцију саобраћаја и сл.);

10) објекте и опрему за заштиту пута, саобраћаја и околине (сњегобрани, вјетробрани, сепаратори-таложници загађених вода, заштита од осулина и наноса, заштита од буке и других штетних утицаја на околину и сл.).

Саставни дјелови јавног пута су земљиште, објекти и уређаји које је инвеститор стекао или изградио за обављање редовног одржавања путева или за обављање пратећих дјелатности уз путеве.

Јавни пут мора бити уписан у катастар непокретности као добро у општој употреби у државној својини.

Члан 13

У складу са категоријом, јавни путеви могу бити намијењени свим учесницима у саобраћају или само појединим учесницима (намијењени могу бити искључиво појединој категорији: само моторним возилима, пјешацима, бицикличима и сл.).

Саобраћајне површине које нијесу категоризоване као јавни путеви у смислу овог закона (некатегорисани путеви) су у општој употреби, осим путева који су

основно средство привредног друштва или другог правног лица и путева изграђених средствима грађана на земљишту у својини грађана.

Јединица локалне самоуправе одређује некатегорисане путеве и уређује начин њиховог финансирања, одржавања, изградње, реконструкције и коришћења.

II УПРАВЉАЊЕ ДРЖАВНИМ ПУТЕВИМА

Члан 14

Послове управљања, развоја, градње, реконструкције, одржавања и заштите државних путева врши орган управе надлежан за државне путеве (у даљем тексту: орган управе).

Члан 15

Орган управе врши послове:

- планирања и анализе (израда стратегије одржавања и развоја путева, израда средњорочног програма и израда годишњих планова одржавања и развоја државних путева);
 - припреме позива на надметање и закључивање уговора за израду техничке документације;
 - припреме позива на надметање и закључивање уговора за извођење радова на изградњи и реконструкцији;
 - контроле над извођењем радова;
 - планирања редовног одржавања државних путева;
 - стручне контроле над редовним одржавањем државних путева;
 - припремање позива на надметање и закључивање уговора за редовно и инвестиционо одржавање;
 - вођења базе путних података;
 - архивирања техничке документације за државне путеве;
 - праћења утрошка финансијских средстава;
 - припреме финансијске документације за кредитна или донаторска средства;
 - покретања поступка за рјешавање имовинско правних послова потребних за изградњу и реконструкцију путева;
 - вођења евиденције о непокретностима које припадају државним путевима;
 - припреме позива на надметање и закључивање уговора за послове пружања техничке помоћи моторизованим учесницима у саобраћају на јавним путевима, давања обавјештења о стању проходности јавних путева и вршења других послова од значаја за несметано одвијање саобраћаја на јавним путевима.
- Орган управе врши и друге послове у складу са законом и прописима који се доносе за извршавање закона.

Садржину и начин вођења евиденције из става 1 алинеја 13 овог члана прописује Министарство.

Члан 16

Орган управе је надлежан за издавање:

- сагласности за прикључак прилазног пута на државни пут;
- сагласности за прикључак односно укрштање локалних путева, улица у насељима и некатегорисаних путева на државни пут, односно са тим путем;
- сагласности за постављање цјевовода, водовода, канализације, електричних, телефонских и телеграфских водова и слично на државном путу;
- сагласности за постављање телеграфских и телефонских, ваздушних и кабловских линија и водова ниског напона за освјетљавање, мјеста укрштања државног пута са жељезничком пругом и других сличних објеката и постројења у заштитном појасу државног пута;
- сагласности за одржавање спортских и других манифестација на државном путу;
- дозволе за обављање ванредног превоза на државном путу;
- дозволе за прекопе, подкопавања или друге радове на државном путу;

- одобрења за постављање натписа и реклама на државном путу, односно поред тих путева;
 - одобрења за изградњу паркинг простора поред државних путева;
 - дозволе за постављање заштитних ограда поред државних путева;
 - саобраћајно техничке услове за пројектовање прикључака на државни пут и сагласност на израђену техничку документацију;
 - услова за утврђивање локације, као и услове за пројектовање и уређење аутобуских стајалишта на државним путевима;
 - дозволе за изградњу аутобуских стајалишта на државним путевима;
 - сагласности за изградњу комерцијалних објеката којима је омогућен прилаз са државног пута;
 - сагласности за закуп земљишта државних путева.
- Акти из става 1 овог члана морају да садрже саобраћајно-техничке услове које утврђује орган управе.

Члан 17

Научна истраживања за јавне путеве може обављати орган управе или на његов захтјев научно истраживачке организације и друга правна и физичка лица, која испуњавају прописане услове за истраживачку дјелатност.

Истражни и развојни задаци за државне путеве обухватају развој и примјену технике и технологије која ће обезбиједити уподобљеност путева са околином и заштитом околине код градње и одржавања путева, рационализацију грађења и одржавања путева и побољшања безбједности саобраћаја на путевима.

Члан 18

Циљеви и основни задаци развоја и одржавања државних путева, њихова динамика и обим реализације, оквир потребних финансијских средства и извори финансирања планирају се стратегијом развоја, која се доноси за период од 10 година.

Стратегија мора одредијелити обим радова на изградњи и одржавању државних путева који морају одговарати захтјевима саобраћаја као једног од битних развојних елемената Републике.

Стратегија из става 1 овог члана израђује се у складу са просторним планом Републике.

Стратегију из става 1 овог члана утврђује Влада.

Члан 19

Циљ и задаци стратегије развоја и одржавања државних путева реализују се средњорочним програмом развоја и одржавања државних путева који се израђује за период од четири године.

Средњорочним програмом дефинише се приоритет задатака на развоју и одржавању државних путева, извори финансијских средстава за њихову реализацију у складу са чланом 10 овог закона, динамика и обим реализације појединачних развојних задатака у планском раздобљу. Дефинисање приоритетних задатака мора се заснивати на објективним саобраћајним, техничким, економским и еколошким критеријумима.

Средњорочни програм развоја и одржавања државних путева утврђује Влада.

Члан 20

На основу средњорочног програма из члана 19 овог закона Влада утврђује годишњи план развоја и одржавања државних путева за текућу календарску годину.

III ФИНАНСИРАЊЕ ЈАВНИХ ПУТЕВА

Члан 21

Финансирање изградње и реконструкције, одржавања и заштите државних путева обезбјеђује се из буџета Републике.

Средства која се у буџету Републике обезбјеђују и одређују за развој, изградњу и реконструкцију, одржавање и заштиту државних путева су сљедећа:

- 1) средства од накнада из малопродајне цијене течних горива и акциза на течна горива;
- 2) средства остварена из накнада за коришћење путева;
- 3) зајмова и кредита;
- 4) донације;
- 5) улагања домаћих и страних лица;
- 6) други извори у складу са законом.

Члан 22

За коришћење јавних путева плаћају се накнаде, и то:

- 1) годишња накнада при регистрацији друмских моторних возила, трактора и прикључних возила;
- 2) годишња накнада при регистрацији друмских возила на моторни погон која нијесу обухваћена тачком 1 овог става;
- 3) годишња накнада при регистрацији возила на моторни погон која користе гас или другу енергију;
- 4) посебна накнада за друмска моторна возила и њихова прикључна возила у сврху обезбјеђења несметаног одвијања саобраћаја и пружања информативних услуга корисницима пута;
- 5) накнада за ванредни превоз;
- 6) накнада за постављање натписа на путу и поред пута;
- 7) накнада за употребу појединих путева и објеката (путарина);
- 8) накнада за закуп путног земљишта;
- 9) накнада за закуп другог земљишта које припада управљачу пута;
- 10) накнада за прикључење прилазног пута на јавни пут;
- 11) накнада за постављање цјевовода, водовода, канализације, електричних, телефонских и телеграфских водова на јавном путу и сл.;
- 12) годишња накнада за цјевоводе, водоводе, канализацију, електричне, телефонске и телеграфске водове и сл. уграђене на јавном путу;
- 13) накнада за изградњу комерцијалних објеката којима је омогућен приступ са пута;
- 14) накнада за коришћење комерцијалних објеката којима је омогућен приступ са пута;
- 15) накнада за инострана друмска возила у корист путева.

Висину накнада за јавне путеве из става 1 тач. 1 до 4, 7 и 15 овог члана утврђује Влада.

Висину накнада за државне путеве из става 1 тач. 5, 6 и 8 до 14 овог члана утврђује Министарство, а користе се за одржавање и заштиту државних путева.

Висину накнада за општинске путеве из става 1 тач. 5, 6 и 8 до 14 овог члана утврђује надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Средства од накнаде из става 1 тачка 1 овог члана су приход јединице локалне самоуправе.

Финансирање изградње и реконструкције, одржавања и заштите општинских путева врши се из буџета јединице локалне самоуправе.

IV ИЗГРАДЊА ЈАВНИХ ПУТЕВА

Члан 23

Под изградњом јавних путева подразумијева се изградња путева по новој траси.

Под реконструкцијом јавног пута подразумијевају се радови на постојећем путу, у зони заштитног појаса у смислу чл. 4 и 70 овог закона, којима се може мијењати осовина и нивелета пута, конструктивни елементи, ширина и носивост коловозне конструкције, повећати стабилност путних објеката, градња галерија, заштита нестабилних косина, изградња нове зауставне траке, доградња система за одводњу и заштиту вода и изградња објеката за заштиту од буке.

Под реконструкцијом се подразумијева и пресвлачење туцаничких коловоза асфалтом, замјена провизорних и дотрајалих мостова и извођење радова на укрштању постојећих путева ван нивоа.

Члан 24

Изградња јавних путева је у општем интересу.

Члан 25

Орган управе прописује услове и даје сагласности за прикључење локација на којима се граде објекти или постављају уређаји поред државних путева: станица за снабдијевање моторних возила горивом (пумпне станице), ауто-сервиса, објеката за привремени смјештај онеспособљених возила, путних база, аутобаза за пружање помоћи и информација учесницима у саобраћају, угоститељских објеката, туристичких објеката, трговинских објеката, спортско-рекреативних објеката и других комерцијалних објеката.

Ближе техничке елементе за пројектовање јавних путева прописује Министарство.

Члан 26

Извођач радова на реконструкцији пута, његовог дијела или објекта, гдје се радови изводе под саобраћајем, дужан је да за вријеме извођења ових радова врши и послове редовног одржавања на том путу или дијелу пута.

Члан 27

Када се државни пут гради кроз насеље јединице локалне самоуправе финансирају сљедеће:

- објекте и направе на, уз или над коловозом државних путева, које су намијењене уређењу саобраћаја, односно сигурносном одвијању саобраћаја кроз насеље;
- комуналну инфраструктуру у трупу пута;
- зауставне траке, паркиралишта и сличне саобраћајне површине намијењене одвијању саобраћаја;
- пролазе изнад и испод пута за пјешаке или бициклисте;
- јавну расвјету, семафоре и другу саобраћајну сигнализацију која је намијењена безбједности саобраћаја;
- пјешачке и бициклистичке стазе.

Јединице локалне самоуправе носе и сразмјерни дио трошкова за изградњу путева кроз насеља, ако је због потреба одвијања саобраћаја у насељу тај пут изграђен у ширем профилу него изван насеља.

Пролазом државног пута из става 1 овог члана, дијела пута или путног објекта кроз насеље не смије се нарушити континуитет трасе пута и саобраћаја на њему.

Члан 28

Ако се у склопу грађења јавног пута предвиђа и грађење комуналних, водопривредних или других објеката унутар путног земљишта, техничка документација мора обухватити ове објекте и радове који ће се извести на површини, односно испод или изнад површине пута.

Трошкове израде техничке документације и грађења објеката из става 1 овога члана сноси инвеститор комуналних, водопривредних или других објеката.

Права и обавезе инвеститора комуналних, водопривредних или других објеката утврђују се уговором између органа управе и инвеститора, односно надлежних органа локалне самоуправе.

Ако грађење државног пута нарушава комуналне, водопривредне или друге објекте, трошкове израде техничке документације, грађења или реконструкције тих објеката сноси инвеститор државног пута.

Члан 29

Средства за финансирање обилазнице, која је дио државног пута, обезбјеђују Република и јединица локалне самоуправе на чијој територији се обилазница гради. Суфинансирање се уређује посебним уговором, који закључују Министарство и надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Члан 30

Аутобуска стајалишта на аутопуту нијесу дозвољена.

Аутобуска стајалишта на магистралним путевима морају бити изграђена изван коловоза.

Изградња аутобуских стајалишта ван коловоза, која нијесу у програму развоја државних путева, врши се уз сагласност органа управе. Овакво стајалиште после изградње постаје дио јавног пута.

Члан 31

Ако постојећи државни пут, односно његов дио треба измјестити због грађења другог објекта (жељезничка инфраструктура, рудник, каменолом, акумулационо језеро, аеродром и сл.) државни пут, односно његов дио који се измјешта мора бити изграђен са елементима који одговарају категорији тог пута.

Трошкове измјештања државног пута, односно његовог дијела из става 1 овог члана сноси инвеститор објекта који проузрокује измјештање државног пута, односно његовог дијела, ако није друкчије споразумом предвиђено.

Члан 32

У случају укрштања пута са жељезничком пругом, трошкове изградње надвожњака, подвожњака или мјеста укрштања у нивоу са уређајима и направама за осигурање безбједности саобраћаја на мјесту укрштања сноси инвеститор изградње пута.

Уређаје и направе из става 1 овог члана одржава управљач жељезничке инфраструктуре.

Ако изградњом жељезничке пруге долази до укрштања са постојећим путем, онда све трошкове укрштања сноси инвеститор жељезнице.

Члан 33

Трошкове изградње или реконструкције објеката и опреме, који прелазе преко водотока, а нужни су због изградње пута, када пут прелази водоток или иде уз њега, финансира инвеститор пута.

Одржавање непосредног обезбјеђења обложног зида и објекта преко или уз водоток саставни је дио одржавања пута.

Одржавање објеката и опреме преко или уз водоток су саставни дио одржавања водотока.

Члан 34

Инвеститор изградње или реконструкције пута дужан је да, најмање 10 дана прије почетка радова на изградњи, односно реконструкцији пута или путног објекта о томе обавијести јавност путем медија.

Члан 35

Предузећа и друга правна и физичка лица, која су власници инсталација или објеката уграђених у труп јавног пута и у путном појасу, а која су дужна да се брину о њима (канализација, водовод, електрични, телефонски, телеграфски каблови и сл.), као и они који намјеравају да такве објекте изграде, морају ускладити радове на тим објектима са радовима на реконструкцији, односно изградњи јавног пута.

Инвеститор изградње или реконструкције пута дужан је да, најмање 60 дана прије почетка радова на изградњи, односно реконструкцији пута или путног објекта, писано обавијести предузећа и друга правна и физичка лица из става 1 овог члана о почетку радова.

Власници објеката из става 1 овог члана дужни су да код реконструкције или извођења других радова на јавном путу о свом трошку измјесте ове објекте или их прилагоде насталим промјенама.

Радове из става 3 овог члана изводи извођач радова на редовном одржавању јавних путева сагласно условима које пропише орган управе.

Код изградње јавног пута трошкови измјештања објеката из става 1 овог члана сноси инвеститор изградње.

У случају да власници инсталација или објеката из става 1 овог члана не измјесте, односно не прилагоде их до почетка извођења радова на изградњи, односно реконструкцији пута одговарају за штету која настане због неблагоприятног почетка измјештања.

V ОДРЖАВАЊЕ ЈАВНИХ ПУТЕВА

Члан 36

Одржавањем јавних путева чува се употребна вриједност пута.

Јавни путеви се морају одржавати у таквом стању да се на њима може вршити несметан и безбједан саобраћај за који су намијењени, а на начин и под условима који су одређени овим законом и другим прописима о јавним путевима и прописима о безбједности саобраћаја на јавном путу.

Одржавање јавних путева обухвата и одлучивање о коришћењу путног земљишта и обављању пратећих дјелатности на јавним путевима.

Члан 37

Одржавање државних путева обухвата редовно и инвестиционо одржавање.

На основу средњорочног програма одржавања и развоја државних путева у складу са чланом 19 овог закона орган управе, на основу позива за надметање у складу са законом, закључује уговоре са одабраним извођачима за послове редовног и инвестиционог одржавања.

Орган управе, у складу са ставом 2 овог члана, закључује вишегодишњи уговор по сегментима на период од четири године са одабраним извођачем (у даљем тексту: извођач) за послове одржавања и заштите државних путева.

На основу годишњих програма одржавања и заштите државних путева, у складу са чланом 20 овог закона, орган управе и извођач из става 3 овог члана закључују годишње уговоре за редовно одржавање и заштиту државних путева.

Годишњи уговор мора се закључити најкасније до истека текуће године за наредну годину, а уколико у том року не дође до закључивања уговора, орган управе мора обезбиједити привремено финансирање радова на одржавању и заштити државних путева, најмање у висини утрошених средстава у посљедњем кварталу претходне године, до закључења уговора за текућу годину.

Члан 38

Радови на редовном одржавању државних путева обухватају:

- 1) преглед, утврђивање и оцјену стања јавних путева и објекта;
- 2) мјестимично поправљање коловозне конструкције, потпорних и обложних зидова, облога и осталих елемената тупа пута;
- 3) чишћење коловоза и осталих елемената пута у границама путног појаса;
- 4) уређивање банкина;
- 5) уређивање и очување косина, насипа, усјека и засјека;
- 6) чишћење и уређење јаркова, ригола, пропуста и других дјелова система за одводњавање пута;
- 7) поправку путних објеката;
- 8) постављање, поправку и замјену недостајућих и уништених, односно оштећених саобраћајних знакова;
- 9) обнављање и чишћење саобраћајне сигнализације (хоризонталне и вертикалне сигнализације);
- 10) постављање, замјену и поправку недостајуће и уништене, односно оштећене опреме пута и објеката и опреме за заштиту пута, саобраћаја и околине;
- 11) чишћење опреме пута и објеката, опреме за заштиту пута, саобраћаја и околине;
- 12) кошење траве и уређивање зелених површина на путу и путном појасу;
- 13) чишћење снијега и леда са коловоза јавног пута и коловоза аутобуских стајалишта, банкина и ригола, посипање коловоза у кривинама и већим нагибима пута, као и на мостовима у случају поледице;
- 14) одржавање и санацију електротехничких и машинских инсталација у тунелима;
- 15) уклањање оштећених и напуштених возила и других ствари са јавног пута;
- 16) организовање бројања саобраћаја;
- 17) други слични радови на одржавању у исправном стању пута и објеката на њима;

18) обавјештавање јавности о стању проходности јавних путева, ванредним догађајима на њима и о метеоролошким условима значајним за сигурно одвијање саобраћаја и сл.

Ближе радове на редовном одржавању путева, у смислу става 1 овог члана, прописује Министарство.

Члан 39

Радови на инвестиционом одржавању државних путева су грађевински радови који се врше у оквиру постојећег путног профила и обухватају:

- 1) обнављање и замјену дотрајалог доњег строја трупа пута;
- 2) побољшање конструктивних елемената пута, ублажавање уздужних нагиба, промјену попречног нагиба коловоза, исправку елемената хоризонталних и вертикалних кривина, проширење и замјена коловозне конструкције, банкина, осталих елемената трупа пута, побољшање елемената раскрсница у нивоу и сл.;
- 3) израду, обнављање и замјену дотрајалих пропуста и дренажних система, потпорних и обложних зидова, сложених дилатационих направа и сл.;
- 4) оправку мостова, надвожњака, подвожњака и вијадуката и антикорозивну заштита челичних елемената;
- 5) замјену провизорних и дотрајалих мостова, надвожњака, подвожњака и вијадуката до 15 метара дужине;
- 6) оправку тунела (замјена дренажних система, хидроизолација, конструктивна санација или замјена тунелске облоге, израда расвјете и вентилације у тунелима);
- 7) санацију клизишта и одрона;
- 8) постављање заштитне опреме, заштитних објеката и уређаја за заштиту пута и околине;
- 9) друге сличне радове којима се чува пут, односно доводи у пројектовано стање.

Радови инвестиционог одржавања државних путева морају се изводити на основу техничке документације.

Члан 40

Радови на одржавању јавног пута морају се изводити тако да се због њих, по правилу, не смије обуставити саобраћај. Ако би због радова на одржавању јавног пута могло доћи до сметњи у нормалном одвијању саобраћаја, извођач радова мора, прије почетка радова, обезбиједити мјесто у коме се радови изводе и за вријеме трајања радова организовати безбједан саобраћај у условима градње на мјесту извођења радова.

Мјеста на којима се изводе радови морају се означити прописном саобраћајном сигнализацијом.

Члан 41

У случају штрајка запослених код извођача, извођач је дужан да за вријеме његовог трајања обезбиједи најмање:

- захвате за постизање безбједности на путу који би, ако се не изведу, могли проузроковати оштећења пута и угрозити безбједност саобраћаја на путу;
- отклањање последица природних и других непогода на јавним путевима;
- проходност путева у зимском периоду најмање у обиму који омогућава одвијање саобраћаја уз употребу зимске опреме;
- обавјештавање јавности о стању и проходности на путевима.

Члан 42

На дијелу државног пута који пролази кроз насеља, јединице локалне самоуправе одржавају слjedeће:

- објекте и направе на, уз или над коловозом државних путева које су намијењене уређењу саобраћаја, односно сигурносном одвијању саобраћаја кроз насеље;
- зауставне траке, паркиралишта и сличне саобраћајне површине намијењене одвијању саобраћаја;
- пролазе изнад и испод пута за пјешаке или бициклисте;

- јавну расвјету, семафоре и другу саобраћајну сигнализацију која је намијењена безбједности саобраћаја;

- пјешачке и бициклистичке стазе.

Јединице локалне самоуправе сnose и сразмјерни дио трошкова за одржавање путева кроз насеља, ако је због потреба одвијања саобраћаја у насељу тај пут изграђен у ширем профилу него изван насеља.

Јединице локалне самоуправе сnose и трошкове одржавања комуналних објеката који се налазе на путу из става 1 овог члана.

Јединице локалне самоуправе и орган управе могу закључити посебан уговор којим ће дефинисати међусобне обавезе из става 1 овог члана.

Члан 43

Саобраћајна сигнализација државног пута који пролази кроз насеље мора бити уподобљена са категоријом тог пута.

Члан 44

Одржавање укрштања државних и општинских путева у путном појасу државног пута у надлежности је органа управе.

За одржавање укрштања државних путева са жељезничком пругом важе општи прописи о безбједности саобраћаја.

Члан 45

Одржавање објеката којим државни пут премошћава другу комуникацију (жељезницу, локални пут) у надлежности је органа управе.

Члан 46

Државни пут у области граничног прелаза одржава се у истом обиму и на једнаком нивоу као испред граничног прелаза. Одржавање осталих саобраћајних површина на граничном прелазу обезбјеђују имаоци додатних површина.

Члан 47

Орган управе може, због затварања државног пута, привремено преусмјерити саобраћај на општински пут.

Ако је потребно, због преусмјеравања са државног на општински пут, повећати обим одржавања на општинском путу или га оспособити за повећан саобраћај, јединица локалне самоуправе има право за надокнаду трошкова.

Члан 48

Одржавање заједничких конструкција, уређаја, елемената или других водова, инсталација и направа у путном појасу државног пута врши се на основу уговора закљученог између органа управе и власника.

Члан 49

Ако на државном путу дође до прекида саобраћаја због елементарних непогода (снијижних лавина, одроњавање терена у већем обиму, земљотреса), а извођач није у стању да својим средствима отклони настале сметње или успостави саобраћај, орган управе поступа на основу плана за отклањање елементарних непогода који се доноси по хитном поступку.

Члан 50

Извођач је дужан да одржава путеве тако да се на њима може вршити безбједан саобраћај за који су намијењени.

Извођач одговара за штету која настане корисницима пута због пропуштања благовременог извршења потребних радова и предузимања одговарајућих мјера на одржавању јавних путева.

VI ЗАШТИТА ЈАВНИХ ПУТЕВА

Члан 51

Ако се јавни пут налази у таквом стању да се на њему не може вршити саобраћај уопште или само за поједине врсте возила или ако би саобраћај поједине врсте возила наносио штету јавном путу и објектима на путу или ако се радови на реконструкцији и одржавању јавног пута не могу извести без обустављања

саобраћаја или ако други разлози безбједности саобраћаја на путу то захтијевају, за државне путеве Министарство, односно надлежни орган локалне самоуправе за општинске путеве, може забранити саобраћај на том путу уопште или за поједине врсте возила на цијелом путу или на појединим његовим дјеловима.

Изузетно, у случају елементарних непогода које могу изазвати прекид саобраћаја, надлежни орган за унутрашње послове и инспектори за јавне путеве могу привремено обуставити саобраћај.

Општа забрана саобраћаја на путу може бити само привремена, а забрана саобраћаја за поједине врсте возила може бити привремена и стална.

Забрана саобраћаја мора се благовремено објавити у медијима и на други уобичајени начин према мјесним приликама и означити одговарајућим саобраћајним знацима на јавном путу, а могу се предузети и друге мјере обезбјеђења.

Члан 52

Радови на државном путу или уз њега, који утичу на саобраћај, односно због којих је потребно дјелимично или потпуно затварање пута за саобраћај, могу се обављати само на основу дозволе коју издаје орган управе.

Изузетно од одредбе става 1 овог члана, дозвољено је привремено дјелимично или потпуно затварање пута због редовног одржавања.

У случају реконструкције пута, захтјев за затварање државног пута или његовог дијела мора обухватити податке: о локацији, врсти и обиму радова због којих се предлаже затварање пута, начин и вријеме трајања њиховог извођења. Министарство може да промијени вријеме и трајање затварања пута посебно ако се предлог односи на неповољно вријеме затварања (туристичка сезона, приредбе, празници и слично).

Дозволу за привремено затварање магистралног или регионалног пута потребно је добити и за спортске и друге приредбе које се одвијају на путу.

Спортске и друге приредбе на аутопутевима нијесу дозвољене.

Трошкове затварања пута и преусмјеравање саобраћаја због затварања пута сноси подносилац захтјева. Подносилац захтјева за потпуно затварање пута или његовог дијела мора о затварању пута и преусмјеравању саобраћаја обавијестити надлежни орган за унутрашње послове, јавност преко медија и то најмање три дана прије затварања пута.

Члан 53

О стању и проходности државних путева и о прекиду саобраћаја и ванредним догађајима на тим путевима извођач је дужан да свакодневно подноси извјештај органу управе, републичком инспектору за државне путеве, правном лицу или субјекту које се бави пословима пружање техничке помоћи на путу, ради правовремене информисаности свих учесника у саобраћају и информисања о стању проходности путева, као и да на погодан начин обавјештава јавност.

Члан 54

Моторна возила која саобраћају на јавним путевима и прикључна возила морају имати тачкове са пумпаним гумама.

Возила на моторни погон са гусјеницама могу саобраћати јавним путевима са савременим коловозним застором само ако су гусјенице снабђевене одговарајућим облогама.

Изузетно од одредбе става 2 овог члана, у ванредним околностима возила на моторни погон са гусјеницама могу саобраћати на јавним путевима са савременим коловозним застором и ако гусјенице нијесу снабђевене одговарајућим облогама уз обавезу надокнаде штете која је тиме проузрокована.

Члан 55

Превоз возилима чија укупна маса, осовински притисак и димензије не одговарају прописима, односно, техничком стању пута сматра се ванредним превозом.

Ванредни превоз врши се на основу дозволе за ванредни превоз на државном путу коју издаје орган управе, уз претходну сагласност органа државне управе надлежног за унутрашње послове.

О издатим дозволама из става 2 овог члана орган управе у писаној форми обавјештава надлежни орган за унутрашње послове, Министарство и извођача, а све остале учеснике у саобраћају путем медија.

Дозвола за ванредни превоз на јавном путу није потребна за ванредне превозе који се требају обавити одмах због природних и других непогода.

Ближе услове и начин обављања ванредног превоза прописује Министарство.

Члан 56

Ако је за ванредни превоз потребно предузети посебне мјере обезбјеђења (осигурање мостова, подупирање мостова, појачање путног појаса, објеката, пратња и сл.), трошкове у вези са предузетим мјерама сноси подносилац захтјева. Превозник је дужан да обавља ванредни превоз у складу са издатом дозволом.

Превозник је дужан надокнадити штету која настане ванредним превозом на јавном путу или објекту на путу.

Члан 57

Контрола осовинског оптерећења, укупне дозвољене масе и димензија возила на државним путевима саставни је дио редовног одржавања и врши је орган управе преко извођача уз присуство полиције.

Контрола из става 1 овог члана врши се и приликом уласка у Републику на граничним прелазима.

Члан 58

Возила која превозе опасне материје на јавним путевима морају поступати у складу са прописима којима се регулише такав превоз.

Члан 59

За постављање, скидање и допуњавање саобраћајне сигнализације, који означавају саобраћајно уређење државног пута у насељу, надлежни општински орган мора претходно прибавити сагласност органа управе.

Поред јавног пута могу се постављати табле и натписи, који упозоравају на културни или историјски споменик, природну знаменитост или туристичко важно подручје или насеље и слично (туристичка или друга обавјештајна сигнализација). О предлогу заинтересованог правног или физичког лица за постављање туристичке или друге обавјештајне сигнализације поред државног пута одлучује орган управе.

Ближе услове о постављању табли и натписа из става 2 овог члана прописује Министарство.

Члан 60

Земљани путеви који се прикључују на јавне путеве са савременим коловозним застором морају се изградити са тврдом подлогом или са истим коловозним застором као и јавни пут на који се прикључују у дужини од најмање 50 метара рачунајући од ивице коловоза јавног пута.

Трошкове изградње из става 1 овог члана сноси инвеститор, ако се гради нови јавни пут.

Трошкове изградње из става 1 овог члана носе корисници тих путева, ако се прикључују на постојећи јавни пут.

Члан 61

Власници, односно корисници земљишта, односно објеката који се налазе у близини јавног пута могу имати прилазни пут на јавни пут, ако за то добију одобрење.

Прикључивање прилазних путева на јавни пут врши се првенствено повезивањем са другим прилазним или некатегорисаним путем који је већ прикључен на јавни пут, а ако то није могуће прикључивање прилазног пута непосредно се врши на јавни пут, уколико за то постоје саобраћајно технички услови.

Одобрење из става 1 овог члана за државне путеве издаје орган управе. Одобрењем се одређују начин, технички услови и накнада из члана 22 овог закона под којима је могуће извести прикључивање прилазног пута на државни пут.

Трошкове преуређења прикључка у случају из става 3 овог члана сноси власник, односно корисник објекта.

За сваку грађевинску промјену објекта и уређаја за обављање пратећих послова или промјену дјелатности, за објекте уз државни пут, потребно је одобрење органа управе.

Одобрење из става 1 овог члана потребно је и у случају када се на постојећем прилазном путу повећа саобраћај или су измијењени услови саобраћаја.

Члан 62

Мјеста међусобног прикључења и укрштања магистралних, регионалних и локалних путева ван насеља, као и укрштања тих путева са жељезничком инфраструктуром ван насеља обезбјеђују се троугловима прегледности.

У троугловима прегледности не смију се садити саднице, остављати и постављати предмети, постројења, уређаји, материјали, градити било какви објекти или вршити друге радње које ометају прегледност јавног пута или жељезничке инфраструктуре.

Члан 63

Ради заштите државног пута и путних објеката, као и ради безбједности саобраћаја, Министарство, на предлог надлежног органа за унутрашње послове или органа управе, може забранити коришћење постојећих прикључака и прилазних путева, ако постоји могућност коришћења неког другог прилазног пута или могу одредити да се више прикључака и прилазних путева прикључе на једном мјесту.

Члан 64

Ради заштите јавних путева забрањено је привремено или стално заузимање јавног пута или његовог дијела или извођење било каквих радова на путу који нијесу у вези са одржавањем или реконструкцијом пута, и то:

1) вући по путу: греде, балване, плугове, дрљаче, саонице, камене блокове и друге сличне предмете;

2) спуштати на пут низ стране усјека, засјека или са пута низ стране насипа: грађу, дрво за огријев, камење и други материјал;

3) пуштати стоку на пут, косине насипа и усјека, као и градити појила за стоку у путном и заштитном појасу;

4) држати ђубриште и гнојне јаме у путном и заштитном појасу;

5) депоновати земљу, отпадни, грађевински и други материјал у путном и заштитном појасу;

6) испуштати воде, отпадне воде и друге нечистоће на пут и путно земљиште или спрјечавати отицање воде са пута или путног јарка, путног пропуста и даљег усмјеравања вода ка њиховим реципијентима;

7) наносити блато са прилазног пута на јавни пут;

8) вадити камен, пијесак и шљунак у путном појасу;

9) користити путни јарак за наводњавање околног земљишта;

10) замазивати или прљати коловоз пута мазутом, нафтом, моторним уљем и другим масним материјама;

11) користити за приступ на пут мјесто гдје нема дозвољеног прикључка;

12) окретати тракторе, плугове и друга пољопривредна оруђа на јавном путу;

13) постављати и користити свјетилке или друге свијетлеће направе на путу или поред пута које би могле ометати или угрожавати саобраћај;

14) намјерно уз пут палити траву и друге отпадне материје;

15) возити или паркирати на банкинама, површинама намијењеним бициклистима и пјешацима или на другим дјеловима пута који нијесу предвиђени за вожњу возила, осим у случајевима ако је паркирање или заустављање на њима изричито дозвољено;

16) остављати на путевима или бацати било какве предмете, грађевински и други материјал;

17) уклонити, премјестити, заклонити, оштетити или уништити саобраћајни знак;

18) вршити и друге сличне радње којима би се могао оштетити јавни пут или путни објекат, ометати или угрожавати саобраћај на јавном путу.

Члан 65

Власник или корисник земљишта уз државни пут мора допустити слободан оток воде са пута и одлагање снијега на његовом земљишту, ако се тиме не прави штета.

Власници или корисници земљишта уз државни пут морају, у складу са законом и уз надокнаду, допустити приступ до путних објеката због њиховог одржавања, градње одводних јаркова, упојних бунара и других објеката за одвод воде са пута, градњу привремених или сталних објеката за заштиту пута и саобраћаја на њему у случају снијежних наноса, сметова, буке, засљепљивања и осталих штетних утицаја, које није могуће поставити на путном земљишту.

Члан 66

Забрањено је грађевински и други материјал који не служи за потребе одржавања јавног пута држати поред јавног пута на мањем растојању од 5 метара рачунајући од спољне ивице путног појаса.

Члан 67

На јавном путу и путном објекту и у близини јавног пута и путног објекта не смију се изводити радови којима би се могли оштетити или угрозити јавни пут или путни објекат, повећавати трошкови одржавања јавног пута и путног објекта или ометати, односно угрожавати саобраћај на јавном путу.

Члан 68

Лице које наноси масноће, блато, посипа, депонује или баца материјал или друге предмете на јавни пут, дужно је да их уклони.

Власници, односно корисници комерцијалних објеката поред јавних путева дужни су одмах очистити дио јавног пута испред својих објеката који запрљају посјетиоци тих објеката.

Ако лице које наноси блато, прљавштину, материјале и предмете на јавни пут, односно ако власник или корисник објекта поред јавног пута не поступи у складу са ст. 1 и 2 овог члана, пут ће очистити извођач о трошку тог лица.

У случају просипања опасних и отровних материја на државни пут орган управе ће организовати његово чишћење о трошку лица које је извршило просипање.

Члан 69

Возило које се онеспособи за даљу вожњу, као и терет који је пао са возила ималац возила, односно терета дужан је да одмах уклони са коловоза јавног пута.

Ако се уклањање не изврши на начин и у року из става 1 овог члана, уклањање ће извршити извођач о трошку власника возила, односно терета.

Возило које се онеспособи за даљу вожњу, као и терет који је пао са возила, власник возила, односно терета дужан је да уклони са путног појаса јавног пута одмах, а најкасније у року од 12 сати.

Ако се уклањање не изврши на начин и у року из става 3 овог члана, уклањање ће извршити извођач о трошку власника возила, односно терета.

Уклањање возила, односно терета са коловоза, односно путног појаса јавног пута из ст. 1 до 4 овог члана мора се извршити тако да се не нанесе штета јавном путу.

Члан 70

Поред јавних путева не могу се градити стамбене и друге зграде, подизати постројења и уређаји и градити други објекти на одређеној удаљености од тих путева (заштитни појас).

Ширина заштитног појаса у коме се не могу отворати рудници и каменоломи, градити кречане и циглане, вадити шљунак и пијесак, градити шљункаре или

глинокопи, подизати индустријске зграде и постројења, као и слични објекти износи поред аутопутева и магистралних путева 60 метара, поред регионалних путева 40 метара, а поред локалних путева 20 метара, рачунајући од спољне ивице путног појаса.

Ширина заштитног појаса у коме се не могу градити стамбене, пословне, помоћне и сличне зграде, копати резервоари, септичке јаме и сл., нити подизати електрични далеководи износи: поред аутопутева 40 метара, поред магистралних путева 25 метара, поред регионалних путева 15 метара, а поред локалних путева 10 метара, рачунајући од спољне ивице путног појаса.

Изузетно од става 3 овог члана у брдско планинским предјелима са неповољном топографијом могу се градити стамбене, пословне, помоћне и сличне зграде и у заштитном појасу, али не ближе од 15 метара поред магистралних путева, 10 метара поред регионалних путева и 5 метара поред локалних путева, рачунајући од спољне ивице путног појаса.

У заштитном појасу из става 3 овог члана дозвољено је градити станицу за снабдијевање моторних возила горивом, аутосервис, објекат за привремени смјештај онеспособљених возила, путну базу, аутобазу за пружање помоћи и информација учесницима у саобраћају, као и саобраћајну површину комерцијалног објекта поред аутопута, магистралног пута, регионалног пута и локалног пута, којем је омогућен прилаз на те путеве и који је у функцији тих путева и саобраћаја (угоститељски, туристички, трговински, спортско-рекреациони и сл. објекти), на основу грађевинске и употребне дозволе надлежног органа.

Предлагач захвата у заштитном појасу државног пута нема право да тражи заштиту од штетних утицаја пута на његове објекте или уређаје.

Телеграфске и телефонске ваздушне кабловске линије и водови, далеководи, електрични водови ниског напона за освјетљавање, цјевоводи, канализација, водовод и слични објекти и мјеста укрштања јавног пута са жељезничком инфраструктуром и индустријским колосјеком могу се постављати у путном и заштитном појасу пута само по одобрењу органа управе.

Одредбе ст. 1 до 7 овог члана не односе се на дио јавног пута који пролази кроз насељено мјесто, ако је изграђен као градска улица или за који је детаљним урбанистичким планом предвиђено да ће се изградити као градска улица.

Дјелове јавног пута из става 8 овог члана уређују јединице локалне самоуправе у складу са својим прописима.

Члан 71

На мјестима на којима се сакупљају грађани у великом броју (спортски стадиони, сајмишта, школе, дјечија игралишта, вјерски објекти и сл.) или се користе за држање стоке у већем броју (пашњаци, ергеле и др.), а налазе се поред јавних путева са густим моторним саобраћајем морају се поставити заштитне ограде на начин како то захтијева безбједност саобраћаја или заштита пута и путних објеката од оштећења.

Заштитну ограду из става 1 овог члана поставља и одржава власник, односно корисник земљишта или објекта, односно инвеститор пута, зависно од тога ко је изазвао потребу за постављање заштитне ограде.

Подизањем ограде из ст. 1 овог члана не смије се умањити прегледност на јавном путу.

Орган управе утврђује потребу подизања ограде из ст. 1 овог члана за државне путеве и одређује услове и начин њеног подизања.

Ако власник земљишта или објекта поред државног пута не подигне или не одржава заштитну ограду, подизање, односно одржавање извршиће орган управе о њиховом трошку.

Члан 72

Ограде и дрвеће поред јавних путева могу се подизати у заштитном појасу тако да не спречавају прегледност јавног пута и не угрожавају безбједност саобраћаја.

Члан 73

Поред јавних путева на удаљености до 10 метара, рачунајући од спољне ивице путног појаса није дозвољено подизати споменике и постављати спомен натписе, крајпуташе и друге спомен знакове.

Члан 74

Забрањено је без сагласности органа управе обављати радове ван заштитног појаса државног пута, који би могли проузроковати промјену водостаја или висину подземне воде или на други начин утицати на пут, сигурност саобраћаја на њему или радове изводити у супротности са условима издате сагласности органа управе.

Члан 75

Правна и физичка лица која уз државни пут врше пошумљавање, уређење корита ријека, уређење бујица морају добити сагласност органа управе и прилагодити врсту и обим радова тако да се пут не угрожава.

Члан 76

Ради заштите постојећих државних путева од спирања и одроњавања орган управе је дужан да земљане косине усјека, засјека и насипа, као и путни појас озелени травом и другим растињем, на начин који не омета прегледност на јавном путу.

Члан 77

Рекламне табле и рекламни панои, ознаке и натписи којима се обиљежавају комерцијални објекти (у даљем тексту: натписи) могу се постављати на јавним путевима, односно поред тих путева. Забрањено је постављање рекламних табли и рекламних панова поред аутопутева.

Постављање натписа из става 1 овог члана врши се искључиво на основу одобрења које за државне путеве ван граница детаљног урбанистичког плана издаје орган управе, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе за општинске путеве.

Натписе из става 1 овог члана дужно је да одржава лице које је захтијевало њихово постављање.

Одобрењем за постављање натписа утврђују се услови за њихово постављање, одржавање и уклањање.

Ближе услове о постављању натписа из става 1 овог члана на државним путевима прописује Министарство.

Члан 78

За грађење жичара изнад државних путева или уз њих инвеститор мора прибавити сагласност органа управе.

Државни пут, којег укршта жичара, мора бити осигуран са одговарајућом сигурносном справом. Трошкове овог уређаја и одржавања сноси инвеститор, односно управљач жичаре.

Члан 79

Простори за паркирање возила (паркинг простори) поред угоститељских објеката на државним путевима морају бити изграђени у складу са чланом 25 овог закона.

Власници, односно корисници паркинг простора из става 1 овог члана дужни су да путни појас уз паркинг простор озелене травом или украсним шибљем, односно другим растињем које не омета прегледност пута.

Паркинг простори се морају одржавати по прописима о путевима.

Члан 80

На саобраћајни знак или стуб на који је знак постављен забрањено је стављати све што није у вези са значењем самог саобраћајног знака.

Забрањено је неовлашћено уклањање или оштећење саобраћајних знакова и опреме пута или измјена значења саобраћајних знакова.

Члан 81

Ако се у близини јавног пута или објекта на путу врши минирање (каменолом и др.) извођач радова, односно други субјекат који експлоатише објекат дужан је да поред саобраћајних знакова обезбједи на удаљености од најмање 200 метара од

мјеста на којем се врши минирање и присуство лица које ће прописаним знаковима регулисати саобраћај.

Члан 82

Извођач, када у извођењу радова нађе да су учињене повреде овог закона, дужан је без одлагања да покрене иницијативу за покретање прекршајног поступка и о томе писано обавијести републичког инспектора за путеве.

VII НАДЗОР

Члан 83

Надзор над спровођењем овог закона и прописа донијетих на основу овог закона врши Министарство.

Послове инспекцијског надзора из става 1 овог члана за државне путеве врши републички инспектор за државне путеве у складу са овим законом и Законом о инспекцијском надзору.

Послове инспекцијског надзора из става 1 овог члана за општинске путеве врши инспекцијски орган локалне управе надлежан за послове саобраћаја.

Члан 84

Поред овлашћења утврђеним Законом о инспекцијском надзору, инспектор за путеве из члана 83 овог закона има и овлашћење да:

- 1) прегледа радове на реконструкцији и одржавању јавног пута, његовог дијела и путног објекта;
- 2) прегледа техничку и другу документацију за реконструкцију и одржавање јавног пута, његовог дијела и путног објекта;
- 3) контролише извођење радова редовног одржавања путева, који су предмет уговора о одржавању јавних путева;
- 4) контролише стање јавног пута, његовог дијела и путног објекта;
- 5) прати правилно одржавање јавног пута, његовог дијела и путног објекта у складу са техничким и другим прописима и условима којима се осигурава способност јавног пута, његовог дијела и путног објекта за несметано и безбједно одвијање саобраћаја;
- 6) контролише услове одвијања саобраћаја на јавном путу;
- 7) контролише правилно и редовно спровођење прописаних мјера заштите јавног пута;
- 8) прати примјену техничких прописа, техничких норматива и стандарда и норми квалитета приликом извођења радова и употребе материјала код реконструкције и одржавања јавног пута;
- 9) контролише да ли извођач радова на реконструкцији јавног пута, његовог дијела и путног објекта води књигу инспекције и грађевински дневник на прописан начин;
- 10) провјерава да ли се јавни пут, његов дио и путни објекат користи на основу издате употребне дозволе, да ли је издата на прописан начин.

Члан 85

Ради отклањања утврђених неправилности инспектор за путеве из члана 83 овог закона је, поред овлашћења утврђених Законом о инспекцијском надзору, овлашћен и обавезан да субјекту надзора:

- 1) нареди забрану саобраћаја или саобраћаја одређене врсте возила на јавном путу, његовом дијелу и путном објекту којима се угрожава или може бити угрожена безбједност саобраћаја или којима се наноси штета јавном путу;
- 2) нареди отклањање недостатака на јавном путу, његовом дијелу и путном објекту којима се угрожава или може бити угрожена безбједност саобраћаја;
- 3) нареди инвеститору прибављање употребне дозволе, у року који не може бити краћи од 30 дана, ако утврди да се јавни пут, његов дио или путни објекат, за који је издата грађевинска дозвола, користи без употребне дозволе, а ако инвеститор не прибави употребну дозволу у утврђеном року, привремено забрани саобраћај на јавном путу, његовом дијелу или путном објекту;

4) нареди отклањање недостатака у утврђеном року, ако утврди да се приликом извођења радова и употребе материјала при реконструкцији и одржавању јавног пута, његовог дијела и путног објекта, не примјењују технички прописи, технички нормативи и стандарди и норме квалитета, као и прописани услови за безбједност саобраћаја, а ако се у утврђеном року недостаци не отклоне, забрани, односно обустави даље извођење радова и нареди рушење и уклањање изграђених, реконструисаних и одржаваних дјелова јавног пута или путног објекта на којима нијесу отклоњени наређени недостаци.

Члан 86

Поред управних мјера и радњи прописаних Законом о инспекцијском надзору, инспектор за путеве из члана 83 овог закона предузима и сљедеће управне мјере и радње:

1) забрани, односно обустави извршење радова који се изводе противно закону и другим прописима, техничким нормативима и техничким стандардима и нормама квалитета приликом извођења радова и употребе материјала при реконструкцији и одржавању јавног пута, његовог дијела и путног објекта супротно условима одвијања саобраћаја на јавном путу, његовом дијелу и путном објекту или супротно прописаним мјерама заштите јавног пута, његовог дијела и путног објекта;

2) нареди рушење и уклањање објеката изграђених, односно постављених у заштитном појасу јавног пута и уклањање депонија и смећа, изграђених, постављених или остављених супротно одредбама овог закона;

3) нареди рушење и уклањање ограда, дрвећа, засада, грађевинског и другог материјала и натписа подигнутих, остављених или постављених супротно одредбама овог закона;

4) нареди рушење и уклањање објеката, цјевовода, водова, инсталација са јавног пута, његовог дијела, путног објекта и путног појаса, осим објеката цјевовода, водова и инсталација за које је установљено право службености, право коришћења или друго право одређено законом;

5) забрани радове који се изводе у непосредној близини јавног пута, његовог дијела и путног објекта, а који могу угрозити њихову стабилност и безбједност саобраћаја;

6) забрани саобраћај на јавном путу возилу којим се обавља ванредан превоз без посебне дозволе;

7) нареди постављање физичких препрека којима се онемогућава прикључење на јавни пут без претходно прибављене сагласности органа управе, односно грађевинске дозволе.

VIII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 87

Новчаном казном од тридесетоструког до тристаструког износа минималне зараде у Републици казниће се за прекршај орган управе, ако:

1) се јавни путеви не одржавају на начин и под условима да се на њима може вршити несметан и безбједан саобраћај за који су намијењени (члан 36);

2) са извођачем радова на одржавању и заштити путева не закључи уговор (члан 37);

3) не постави или не одржава саобраћајне знакове на јавним путевима (члан 38 тач. 8 и 9);

4) земљане косине усјека, засјека и насипа, као и путни појас не озелени травом и другим растињем (члан 76).

За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у органу управе новчаном казном од троструког до двадесетоструког износа минималне зараде у Републици.

Члан 88

Новчаном казном од двадесетоструког до двјестоструког износа минималне зараде у Републици казниће се за прекршај извођач радова на одржавању и заштити путева, ако:

- 1) не одржава јавне путеве у складу са чланом 38 овог закона;
- 2) не обезбиједи мјеста на којима се изводе радови и не постави прописну саобраћајну сигнализацију (члан 40);
- 3) не обезбиједи минимум одржавања државних путева у вријеме штрајка (члан 41);
- 4) не врши контролу осовинског притиска, укупне дозвољене тежине и димензија возила на јавним путевима (чл. 55, 56 и 57);
- 5) не уклони масноћу, уље, блато, прљавштину са јавног пута (члан 68 став 3);
- 6) благовремено са јавног пута не уклони возило онеспособљено за даљу возњу или товар који је пао са возила или то чини на начин којим се наноси штета на јавном путу и путним објектима, као и не уклони возило, односно товар из путног појаса (члан 69);
- 7) благовремено не обавијести надлежног инспектора за учињене повреде овог закона (члан 82).

За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице извођача радова на одржавању и заштити путева новчаном казном од троструког до двадесетоструког износа минималне зараде у Републици.

Члан 89

Новчаном казном од тридесетоструког до тристаструког износа минималне зараде у Републици казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице, ако:

- 1) у времену реконструкције пута не изводи радове редовног одржавања и тиме угрожава безбједност саобраћаја (члан 26);
- 2) врши саобраћај на јавном путу или дијелу јавног пута на коме је надлежни орган забранио саобраћај или врши саобраћај на одређеној дионици возилом којем је надлежни орган забранио вршење саобраћаја (члан 51);
- 3) вози моторно возило са гусјеницама које нијесу обложене са одговарајућим облогама, а које оштећују коловоз (члан 54);
- 4) без посебне дозволе врши ванредни превоз или ванредни превоз не врши на начин и према условима одређеним у дозволи за ванредни превоз (члан 55);
- 5) поступи супротно забранама из члана 64 овог закона;
- 6) изводи радове на јавном путу и путном објекту и у близини јавног пута и путног објекта којима би се могли оштетити или угрозити јавни пут или путни објекат, повећати трошкови одржавања јавног пута и путног објекта или ометати, односно угрожавати саобраћај на јавном путу (члан 67);
- 7) наноси масноћу, уље, блато, посипа, депонује или баца материјале, предмете и смеће на јавни пут (члан 68 став 1);
- 8) без сагласности у заштитном појасу јавног пута гради или реконструише грађевинске објекте или у њему поставља друге објекте и уређаје (члан 70);
- 9) без сагласности обавља радове ван заштитног појаса државног пута, који би могли проузроковати промјену водостаја или висину подземне воде или на други начин утицати на пут, сигурност саобраћаја на њему или их изводи у супротности са условима издате сагласности (члан 74);
- 10) без сагласности гради жичаре изнад државног пута или не заштити жичаре са одговарајућом справом за хватање падајућих предмета (члан 78);
- 11) неовлашћено уклони или оштети саобраћајни знак и путну опрему или измијени значење саобраћајног знака (члан 80 став 2).

За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву, односно другом правном лицу новчаном казном од троструког до двадесетоструког износа минималне зараде у Републици.

За прекршај из става 1 овог члана казниће се и физичко лице новчаном казном од троструког до десетоструког износа минималне зараде у Републици.

Члан 90

Новчаном казном од двадесетоструког до двјестоструког износа минималне зараде у Републици казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице, ако:

1) без сагласности гради или реконструише прикључак на јавни пут или гради и реконструише у супротности са техничким или другим условима датим у сагласности (члан 61);

2) у троугловима прегледности сади саднице, оставља и поставља предмете, постројења, уређаје, материјале, гради било какав објекат или врши друге радње које ометају прегледност јавног пута или жељезничке инфраструктуре (члан 62);

3) онемогућава отицање воде или одлагање снијега (члан 65);

4) грађевински и други материјал (камен, шљунак, опека, цријеп, грађа, огријевно дрво и сл.) који не служи за потребе одржавања јавног пута држи поред јавног пута на мањем растојању од 5 метара, рачунајући од спољне ивице путног појаса (члан 66);

5) не очисти дио јавног пута испред својих објеката (члан 68 став 2);

6) не уклони возило које је онеспособљено за даљу вожњу, као и терет који је пао са возила (члан 69);

7) благовремено са јавног пута не уклони возило онеспособљено за даљу вожњу или товар који је пао са возила или то чини на начин којим се наноси штета на јавном путу и путним објектима, као и не уклони возило, односно товар из путног појаса (члан 69 ст. 1 и 3);

8) не подигне и не одржава заштитну ограду (члан 71);

9) ограде и дрвеће поред јавних путева подиже у заштитном појасу тако да спречавају прегледност јавног пута и угрожавају безбједност саобраћаја (члан 72);

10) поред јавних путева на удаљености од 10 метара, рачунајући од спољне ивице путног појаса подигне споменике, спомен натписе, крајпуташе и друге спомен знакове (члан 73);

11) без дозволе поставља рекламне табле, рекламне паное, туристичке ознаке и сл. или их уредно не одржава (члан 77);

12) не изгради и не уреди паркинг просторе у складу са чланом 79 овог закона;

13) на саобраћајни знак или стуб на којем се знак налази постави што није у вези са значењем самог саобраћајног знака (члан 80 став 1).

За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву, односно другом правном лицу новчаном казном од троструког до двадесетоструког износа минималне зараде у Републици.

За прекршај из става 1 овог члана казниће се и физичко лице новчаном казном од троструког до десетоструког износа минималне зараде у Републици.

Члан 91

Новчаном казном од петнаестоструког до стоструког износа минималне зараде у Републици казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице, ако не поступи по наређењу инспектора за путеве издатог на основу члана 85 овог закона.

За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу новчаном казном од троструког до двадесетоструког износа минималне зараде у Републици.

За прекршај из става 1 овог члана казниће се и физичко лице новчаном казном од троструког до десетоструког износа минималне зараде у Републици.

IX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 92

Влада ће основати орган управе из члана 14 овог закона у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 93

Подзаконски прописи и општи акти на основу овлашћења из овог закона донијеће се у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1 овог члана примјењиваће се прописи донесени на основу Закона о путевима ("Службени лист СРЦГ", бр. 38/89, 37/90, 13/91 и "Службени лист РСГ", бр. 56/92 и 48/99).

Члан 94

Дирекција за изградњу аутопутева у Црној Гори престаје са радом најкасније до 31. децембра 2005. године, а њена права и обавезе преузима орган управе из члана 92 овог закона.

Дирекција за изградњу аутопутева у Црној Гори, до датума преузимања од органа управе из члана 92 овог закона, задржава организациони статус и систем финансирања пројеката из своје надлежности и одговорности.

Даном преузимања права и обавеза из става 1 овог члана орган управе ће преузети стручне послове, службенике, службену документацију, опрему и средства рада Дирекције за изградњу ауто-путева у Црној Гори.

Послови планирања, изградње, реконструкције државних путева, права и обавезе из ових послова, пренијеће се са Дирекције јавних радова Републике Црне Горе на орган управе из члана 92 овог закона доношењем средњорочног програма из члана 19 овог закона, а најкасније до 31. децембра 2005. године.

Даном преузимања послова из става 4 овог члана орган управе ће преузети стручне послове, пословни простор, службенике који су радили на тим пословима, службену документацију, опрему и средства рада Дирекције јавних радова Републике Црне Горе у дијелу који се односи на послове планирања, изградње и реконструкције државних путева.

Даном оснивања органа управе из члана 92 овог закона, орган управе ће преузети стручне послове, службенике, службену документацију, пословни простор, опрему и средства рада Министарства која се односе на развој, пројектовање, реконструкцију, одржавање и заштиту магистралних и регионалних путева.

Преузимање стручних послова, службеника, службене документације, пословног простора, опреме и средства рада из ст. 3, 5 и 6 овог члана остварује се у складу са законом.

Члан 95

Даном оснивања органа управе, Предузеће за путеве "Црнагорпут" АД Подгорица дужно је да достави органу управе цјелокупну техничку, финансијску и правну документацију о државним путевима и објектима на њима.

Члан 96

Орган управе ће у року од три године од дана оснивања установити евиденцију из члана 15 став 1 алинеја 13 овог закона.

Члан 97

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о путевима ("Службени лист СРЦГ" бр. 38/89, 37/90, 13/91 и "Службени лист РСГ" бр. 56/92 и 48/99).

Члан 98

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Републике Црне Горе".